

Казка про КОЛЯДКУ

Зірка Мензатюк

Там, де синіє Говерла, Карпатські гори найсуворіші. На всі боки стримлять верхи — безлюдні, дикі, неприступні. Смереки на них не ростуть, а ті, що стоять ген нижче, однобокі й обшмульгані вітром. І раптом коло самої Говерли, серед непрохідних ялівців — будинок. Так-так, мурований, під червоним черепичним дахом. Хмари переволочують через Говерлу довгі сиві одежі й косим дощем стукають у його шибки:

— Ми пливемо на Волинь наповняти поліські джерела!

Вітри летять, свищать понад Говерлою, а на льоту гудуть у вікна:

— Ми здалеку, від самої Атлантики! Несемо запах риби, солі й теплий туман!

— Ага, добре, — нотує в записник усе, що сказали хмари й вітри, дівчина з дивного будинку. — А я метеоролог Оля, закінчила львівський університет і вчора приїхала сюди на роботу. Тож будьмо знайомі!

Вона засміялася й побігла передавати на київське телебачення:

— Увага, увага! Завтра в Україні хмарна погода з проясненнями, місцями туман, на Волині дощ. Температура повітря 18-20 градусів тепла.

Отже, тепер ви знаєте: дивний будинок — метеорологічна станція. Але слухайте далі!

А далі Оля поправила модну зачіску й сказала колегам:

— Я вже знайшла десяток боровиків, поласувала малиною, а красвиди тут такі, що не намилиуєшся довіку. Я дуже рада, що сюди приїхала.

— Гай-гай, — похитав головою найстарший метеоролог. — Чи так воно буде, коли настане осінь...

Він не сказав, що восени починаються занудливі сірі дощі, вітри стають лихі й колючі, і тоді дуже нелегко бути метеорологом.

— А нащо та лавка з табличкою "Галицький ринок"? Хіба тут зупиняються львівські автобуси?

— Ні, жодні автобуси тут не їздять, — мовив найстарший метеоролог. — Але коли сісти на лавку й заплющити очі, то здається, що ти у Львові, що позаду тебе Галицький ринок, а не шумливі дикі смереки.

Він не сказав, що дівчата, посидівши на лавці, пакують чемодани й більше на Говерлу не вертаються.

Та поки що Оля прокидалася вдосвіта, ставала на порозі й гукала:

— Доброго ранку, Говерло й Говерляно! Доброго ранку, полонини Пожежевська, Маришевська і ви, Шпиці!

І тоді з усіх боків летіла смерекова луна:

— До-о-оброго-о-о ранку-у-у!

Вона оббігала всі стежки в Чорногорі, з усіх джерел напилася води. Диких кабанів вона впізнавала по ході, ведмедів частувала пиріжками з чорниціями. І зовсім не мала часу сидіти на лавці під автобусною табличкою.

Настала осінь, і то раптом, несподівано настала! Був ще серпень, Оля вранці вийшла босоніж на траву — аж по траві паморозь...

І пішло: то дощ, то іній, то люта хвища. Говерла закуталась у хмару, мов баба в пухову хустку, вітри налітали злі, аж від них стугоніли ліси, але Оля не журилася.

— Як гарно шумлять смереки! Піду послухаю, що вони розповідають, — говорила вона, коли шаленіли вітри.

— Який сьогодні ніжний пізньоцвіт! — казала вона в морозяні ранки й цілувала лілові пелюстки квітів.

Коли ж починався безпросвітний дощ, вона брала альбом і сідала край вікна:

— Дощику, я намалюю твій портрет!

І дощ мимоволі всміхався і світлішав, бо кому охота бути на портреті набурмосеним?

Одного разу приповзла пухка щоката хмарище.

— Я повна снігу під саму зав'язку! Зараз його не втримаю та розсиплю...

— Увага, увага! — передали метеорологи на радіо й телебачення. — В Україні очікуються опади у вигляді снігу.

Сніг ринув білою хуртечею, застелив поля й сіножаті, а дорогу до метеостанції засипав так, що ні пройти, ні проїхати.

— Бо й нічого їм ходити! — вирішила зима.

Не знала вона Олі, а то б не нахвалялася. Бо хоч які сніги-за-мети, а Оля за лопату й гайда стежки прокидати: ту до джерельця, ту до потічка, а ту довгу-предовгу — вниз до смерек, уже не казки слухати, а зимову білу тишу.

— Цю дівчину й зима не налякала, — тішилися метеорологи.

Проте лихо саме наближалось.

— Сьогодні Святвечір, — сказав одного ранку найстарший метеоролог.

— Святвечір! — зраділа Оля. — І в нас на метеостанції буде святкова вечеря?

— Авжеж буде: кутя, книші, варенички з маком та горіхами, верховинські добірні гриби й узвар на смерековому меду.

— І будуть свічки з ярого воску й під білою скатертю сіно?

— Будуть, як без них!

— І буде колядка під вікнами, щоб чути на всю Чорногору?

— Таж, Олю! — мовили метеорологи. — Такі сніги! Хіба колядники до нас доб'ються?

Умлівала кутя, настоювався узвар, гриби пахтіли по всіх коридорах, а Оля вийшла надвір і засумувала. Побрела снігом, кучугурами, повз лавку під автобусною табличкою та на лавці й сіла. Мимоволі задумалась, очі замружила — і враз загомонів їй за плечима Галицький ринок, зацвів передсвятковий Львів. За високими вікнами метушилися чепурні львівські господині, готуючи столи до вечері, на майданах у вечоровій синяві засвічувалися різдвяні ялинки, а в вузьких старовинних вуличках гуртувалися коляд-ницькі ватаги...

Оля встала і, мов сонна, побрела до будинку. Вона ще не знала, що вчинить, зате це знали метеорологи, тому вони теж посмутніли.

— Шкода, що така дівчина поїде, — зітхнули вони.

Тихо, несвятково зробилося на метеостанції.

І раптом: туп, туп! гуп, гуп! Хто там у довгім кожусі оббиває чоботи від снігу? Чи не чужий ведмідь-набрідь?

— Та ні, це я, лісник! Благословіть колядувати!

Стрепенулися рододендрони на стінах, веселіше засяяли різдвяні свічечки на столі! Бо враз залунало:

Добрий вечір тобі, пане господарю, радуйся!

Ой радуйся, земле, Син Божий народився!

— Таж сніги, замети, як же це ви до нас? — дивувалися метеорологи.

— Щоб лісник боявся снігу? Тоді хто вам сповістить про свято?

І він колядував далі:

А що перший празник — Рождество Христове, радуйся!

Ой радуйся, земле, Син Божий народився!

Оля стояла, притиснувши руки до грудей, і в грудях у неї щось тануло, тануло — то розтавав її смуток, бо так уже є у світі, що всякий смуток пропадає від колядки. Він ставав, як теплий віск, м'який і податливий, і щось інше, голосне, світле вливалось в груди.

Але хто це: дзень-дзень, тук-тук у вікно? Чи не зайчик?

— Ні, це я, пастушок Івасик! Дозвольте й мені заколядувати!

А що другий празник — святого Василя, радуйся!

Ой радуйся, земле, Син Божий народився!

Раптом під вікнами щось захурчало, засигнало: пі-біп! Кинулися метеорологи — диво дивне! Автобус зі Львова...

Хвацько підрулював до таблички "Зупинка Галицький ринок" і випустив цілу колядницьку ватагу!

— Віншуємо вас, чесні господарі! — гукнули колядники й підхопили:

А що третій празник — святе Водохреща, радуйся!

Ой радуйся, земле, Син Божий народився!

Дива чинились далі: мороз обгорнув сріблом шишки на смереках, і дрібні шишечки на диких ялівцях, потоки заграли пречистими водами, повітря стало кришталево дзвінким, і колядка летіла далеко-далеко!

А що ж Оля? Вона передавала святковий прогноз погоди.

— Увага, увага! — лунав її радісний голос. — На Різдво і Василя, на святе Водохреща будуть зорі, як білі перли! Будуть іскристі сніги, ковзкі льоди для забави і мороз для рожевих рум'янців!

Вона усміхнулася і сказала колегам:

— Я й не сподівалася, що Різдво на Говерлі таке гарне! У мене не було веселішого Різдва...

Говерла ясніла снігами і слухала колядку.

А срібні смереки, пречисті потоки і найперше дзвінка колядка над Говерлою обіцяли, що новий рік буде добрий і радісний.

Примітки:

Говерла — найвища вершина Українських Карпат.

Ялівець — вічнозелене дерево.

Смерека — дерево із родини соснових.

Обшмультганий (місцева говірка) — обдертий.

Хвища — сильний холодний дощ або великий сніг із вітром.

Хуртеча — те саме, що й хуртовина.

Метеоролог — фахівець, який вивчає погоду й клімат.

Вуйко (місцева говірка) — дядько.